

ئى كىشىلەر! كىم بىر نەرسىنى بىلسە شۇنى دېسۇن، بىلمىگەن كىشى "ئاللاھ ياخشى بىلىدۇ" دېسۇن، بىلمەيدىغان نەرسىگە "ئاللاھ ياخشى بىلىدۇ" دېگەنلىكى ئۇنىڭ بىلگەنلىكىدۇر

مەسرۇقنىڭ مۇنداق دېدى: بىز ئابدۇللاھ ئىبنى مەسئۇدنىڭ يېنىغا كىردۇق، ئۇ: ئى كىشىلەر! كىم بىر نەرسىنى بىلسە شۇنى دېسۇن، بىلمىگەن كىشى "ئاللاھ ياخشى بىلىدۇ" دېسۇن، بىلمەيدىغان نەرسىنى "ئاللاھ ياخشى بىلىدۇ" دېگەنلىكى ئۇنىڭ بىلگەنلىكىدۇر، ئاللاھ تائالا پەيغەمبىرىگە: «ئېيتقىنىكى، (ئاللاھ تەرىپىدىن كەلگەن ۋەھىينى) تەبلىغ قىلغانلىقىمغا سىلەردىن ھېچ ھەق تەلەپ قىلمايمەن، مەن (قۇرئاننى) ئىفتىرا قىلغۇچىلاردىن (يەنى يالغاندىن توقۇغۇچىلاردىن) ئەمەسمەن» دېدى. ساد سۈرىسى 86-ئايەت

[سەھىھ، (بەش شەرت تولۇق بولغاندا ھەدىس سەھىھ بولىدۇ)] [بۇخارى "سەھىھۇل بۇخارى" ناملىق ئەسىرىدە رىۋايەت قىلغان]

ھەدىسنىڭ مەنىسى: ئىنسان ئۆزى بىلىدىغان بىر نەرسىدىن سورالسا ئۇنى يوشۇرماستىن كىشىلەرگە بايان قىلىپ بېرىشى كېرەك، ئەمما بىلمەيدىغان نەرسىدىن سورالسا، قىيالىماي، "ئاللاھ ياخشى بىلىدۇ" دېسۇن. بىلمىگەن نەرسىنى "ئاللاھ ياخشى بىلىدۇ" دېيىش ئۇنىڭ بىلگەنلىكىدۇر، چۈنكى بىلمەيدىغان نەرسىنى "بىلمەيمەن" دېگۈچى ھەقىقەتتە بىلگۈچىدۇر، ئۇ ئۆزىنى بىلگەن ۋە ئورنىنى بىلگەن، ئۆزىنىڭ ئۇ نەرسىنى بىلمەيدىغانلىقىنى بىلگەچكە "ئاللاھ ياخشى بىلىدۇ" دەيدۇ. مۇسلىمنىڭ رىۋايىتىدە ھەدىسنىڭ تېكىستى: «سىلەرنىڭ بىرىڭلارنىڭ بىلمەيدىغان نەرسىنى "ئاللاھ بىلىدۇ" دېگەنلىكى بەكرەك بىلىدىغانلىقىنى بىلدۈرىدۇ» دېيىلگەن، يەنى: ئۇ كىشىنىڭ بىلمەيدىغان نەرسىنى "ئاللاھ بىلىدۇ" دېيىشى ئۇ كىشىنىڭ ئىلمىنىڭ مۇكەممەل ۋە مەنپەئەتلىك ئىكەنلىكىنى بىلدۈرىدۇ، ئىبنى مەسئۇد رەزىيەللاھۇ ئەنھۇ بۇ سۆزگە ئاللاھ تائالانىڭ بۇ ئايىتىنى دەلىل قىلدى: «ئېيتقىنىكى، (ئاللاھ تەرىپىدىن كەلگەن ۋەھىينى) تەبلىغ قىلغانلىقىمغا سىلەردىن ھېچ ھەق تەلەپ قىلمايمەن، مەن (قۇرئاننى) ئىفتىرا قىلغۇچىلاردىن (يەنى يالغاندىن توقۇغۇچىلاردىن) ئەمەسمەن» ساد سۈرىسى 86-ئايەت»، يەنى ئاللاھ تەرىپىدىن كەلگەن ۋەھىينى يەتكۈزگەنلىكىمگە سىلەردىن ھېچ ئەجىر تەلەپ قىلمايمەن، مەن پەقەت سىلەرنى ياخشىلىققا يىتەكلەيمەن ۋە ئاللاھنىڭ تەرىپىگە چاقىرىمەن، مەن ئىلىمىسىز سۆز قىلىپ سىلەرگە قىيىنچىلىق پەيدا قىلغۇچى ئەمەسمەن. سۆزنىڭ خۇلاسەسى: ئىنسان ئۈچۈن ئۆز دائىرىسىنىڭ سىرتىدىكى نەرسىلەرگە پەتۋا بېرىشى توغرا بولمايدۇ، ئەگەر ئاللاھ تائالا بىر كىشىنى ئىنسانلارغا پەتۋا بېرىدىغان ۋە ئۇلارنى توغرا يولغا يېتەكلەيدىغان يول باشچى قىلماقچى بولسا ئۇ كىشى چوقۇم شۇنداق بولىدۇ، ئەگەر ئاللاھ تائالا ئۇنى مەقسەت قىلمىسا، ئۇ كىشىنىڭ پەتۋا بېرىشكە جۈرئەت قېلىشى ھېچ نېمىنى پايدا بەرمەيدۇ، بۇ ئىش ئۇ كىشى ئۈچۈن دۇنيا-ئاخىرەتتە بالا بولىدۇ

<https://sunnah.global/hadeeth/ug/show/8934>